

Shri Krishna Bahuudeshiya Samajsevi Sanstha's, Osmanabad

COLLEGE OF EDUCATION (B.ED)

Dharashiv (Osmanabad) 413501

Criteria III: Research & Outreach Activities

3.2 Research Publications

3.2.2:

Average number of books and / or chapters in edited books published and papers in National / International conference-proceedings per teacher during the last five years

**First page of the published book/chapter with seal
and signature of the Principal**

MULTI-DISCIPLINARY NATIONAL CONFERENCE

on

Accountability, Performance & Challenges
of Educational Institutions

Organized by

RASHTRIY SHIKSHAN SEVA SANGH,
MAHARASHTRA &
HON'BLE DR. GANESH SHETKAR SIR
FELICITATION COMMITTEE

In collaboration with

Gurukul International Multidisciplinary
Research Journal

ISSN 2394-8426 with Impact Factor 5.68

Conference Proceeding

Published on
Sunday, 22nd September 2019

www.gurukuljournal.com

Principal
Shrikrishna BSS'S
College of Education, Dharashiv

बी.एड महाविद्यालयातील प्राध्यापकांना अंतरवासीता उपक्रम राबविताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास

प्रा. पवार डी. डी.

श्रीकृष्ण बी.एस.एस. कॉलेज ऑफ एज्युकेशन, उस्मानाबाद

प्रस्ताविक :-

शिक्षक-शिक्षणाचा गुणवत्तापूर्ण विकास करण्यासाठी NCTE ने २०१४ पासून संपूर्ण भारतामध्ये ०२ वर्षांचा बी.एड अभ्यासक्रमाची अंमलबजावणी केली. २०१४ च्या निकषानुसार बी.एड प्रथम वर्षासाठी ०१ महिने व द्वितीय वर्षासाठी ०४ महिने अंतरवासीता उपक्रम राबविणे बंधनकारक आहे. पण बी.एड महाविद्यालयांना अंतरवासीता उपक्रम राबविण्यासाठी विविध समस्यांना सामोरे जावे लागत आहे. प्राध्यापकांना व छात्राध्यापकांना येणाऱ्या विविध समस्यांचा शोध घेऊन त्यांचे निराकरण कसे करता येईल याचा शोध घेण्यासाठी प्रस्तुत लघु संशोधन समस्यांची निवड केली आहे.

संशोधन समस्या विधान :-

बी.एड महाविद्यालयातील प्राध्यापकांना सराव अंतरवासीता उपक्रम राबविताना येणाऱ्या समस्यांचा अभ्यास करणे.

उद्दिष्ट्ये :-

१. अंतरवासीता उपक्रम राबविताना प्राध्यापकांना येणाऱ्या समस्यांचा शोध घेणे.
२. अंतरवासीता उपक्रमामध्ये छात्राध्यापकांना येणाऱ्या समस्यांचा शोध घेणे.
३. अंतरवासीता उपक्रम राबविताना येणाऱ्या समस्यावर उपाय सुचविणे.

गृहितके :-

१. अंतरवासीता उपक्रमाचा कालावधी नास्त आहे.
२. अंतरवासीता उपक्रम राबविताना प्राध्यापकांना अडचणी येतात.
३. अंतरवासीता उपक्रम राबविताना छात्राध्यापकांना अडचणी येतात.

संशोधन पध्दती :-

प्रस्तुत संशोधन समस्या वर्तमान काळाशी निगडित असल्याने संशोधकाने सर्वेक्षण पध्दतीचा वापर केला आहे.

प्रत्यक्ष कार्यवाही :-

प्रस्तुत संशोधनासाठी संशोधकाने उस्मानाबाद तालुक्यातील ०६ बी.एड महाविद्यालयांतील ०६ प्राध्यापकांची सहेतुक स्वनिर्णय पध्दतीने निवड केली करण्यात आली आहे. ०६ बी.एड महाविद्यालयात प्रशिक्षण घेत असलेल्या प्रथम वर्षातील १० व द्वितीय वर्षातील १० अशा एकूण १२० छात्राध्यापकांची लॉटरी नमुना निवड पध्दतीने निवड केली आहे. उद्दिष्टानुरूप संशोधकाने प्रध्यापक प्रश्नावली व छात्राध्यापक प्रश्नावली या साधनाची निर्मिती करण्यात आली. सदर प्रश्नावली प्राध्यापक व छात्राध्यापकांना देण्यात आली. प्राप्त माहितीचे विश्लेषण करुन अर्थ लावण्यासाठी शेकडेवरी या साधनाचा उपयोग करुन निष्कर्ष व शिफारशी मांडण्यात आल्या आहेत.

अ) प्राध्यापक प्रश्नावली प्रतिसादावरून निष्कर्ष :-

१. प्राध्यापकांना सराव पाठ शाळा अंतरवासीतासाठी ०४ महिने उपलब्ध करण्यासाठी समस्या येते.
२. सराव शाळेमध्ये अंतरवासीता राबविताना भौतिक सुविधांच्या अभावामुळे प्रध्यापकांना समस्या येतात.
३. अंतरवासीता कालावधीमध्ये सराव शाळेतील शिक्षकांचे सहकार्य प्रध्यापकांना मिळत नाही.
४. अंतरवासीता कालावधीमध्ये सैध्दांतिक भागाकडे दुर्लक्ष होते.
५. अंतरवासीता राबविताना सराव शाळेतील शिक्षकांना व्यवस्थपनात व अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यात अडचणी येतात.
६. सराव शाळेमध्ये अंतरवासीता उपक्रम राबविताना छात्राध्यापक उपस्थितीचे प्रमाण कमी आहे.
७. प्रवेश प्रक्रिया विलंबामुळे सैध्दांतिक भाग, इतर प्रात्यक्षिक कार्य व अंतरवासीता उपक्रम राबविण्यासाठी कालावधी कमी पडतो.

ब) छात्राध्यापक प्रश्नावली प्रतिसादावरून निष्कर्ष :-

१. अंतरवासीताचा कालावधी हा वेळोवेळा व खूपच आहे.
२. अंतरवासीता उपक्रमामध्ये सराव शाळेतील शिक्षकांचे सहकार्य मिळत नाही.
३. अंतरवासीता उपक्रम कालावधीमध्ये इतर प्रात्यक्षिक कार्या कडे दुर्लक्ष होते.
४. अंतरवासीता उपक्रमामुळे सैध्दांतिक भागाच्या पूर्ण तासिका होत नाहीत.
५. अध्ययन सामग्री व इतर उपक्रम राबविण्यासाठी आर्थिक अडचण भासते.

शिफारशी :-

१. शासनाने अंतरवासीता कालावधीमध्ये छात्राध्यापकांना समर्थे सोडवून घ्यावे.

Online Available at: www.gurukuljournal.in

Principal
Shrikrishna BSS'S
College of Education, Dharashiv

Aayushi International Interdisciplinary Research Journal (AIIRJ)

Peer Reviewed And Indexed Journal

ISSN 2349-638x

Impact Factor 7.149

Website :- www.aiirjournal.com

Theme of Special Issue National Educational Policy 2020 and Teacher Education

Chief Editor

Mr. Pramod P. Tandale

Executive Editor

Dr. Kailas Sarjerao Mote

Principal,

Shri Sai Janvikas Pratishthan's

B.Ed.& M.Ed. College, Alni

Dist.Osmanabad

Principal
Shrikrishna BSS'S
College of Education, Dharashiv.

नवीन शैक्षणिक धोरणातून शालेय नेतृत्व गुणांचा विकास

प्रा. डी.डी.यवार
श्रीकृष्ण बी. एस. एस. कॉलेज ऑफ एज्युकेशन,
उस्मानाबाद.

नवीन शैक्षणिक धोरण हे विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीन विकास करणारे आहे. कारण या धोरणामध्ये अध्ययन-अध्यापनातील विविध सुक्ष्म पैलूंचा समावेश प्रामुख्याने केला आहे. अध्यासक्रम पूर्ण करणे म्हणजे शिक्षण होय असा कल्पना सुद्धाहया नवीन शैक्षणिक धोरणातून बदलणार आहे. नवीन शैक्षणिक धोरणातून विद्यार्थ्यांच्या नेतृत्व गुणांचा, स्व-क्षमतेचा व विविध कौशल्यांचा विकास होणे अपेक्षित आहे.

नेतृत्व -

प्रभावशाली नेतृत्वासाठी स्व. समजणे आणि आत्मविश्वास अत्यंत महत्वाचा आहे. स्वतः मध्ये जर आपण बदल घडवून आणला तर तो इतरांवर प्रभाव निर्माण करू शकतो. भयमुक्त राहून इतरांवर प्रभाव व विश्वासाचे वातावरण निर्माण करणेही सर्वोत्तम नेतृत्व शैली आहे. कारण प्रभावाचा परिणाम अधिक खोल व घिरस्ययी असतो. शाळेत असताना सुद्धा विद्यार्थी विविध भूमिका बजावत असतो. एक पश्याची नेतृत्व होण्यासाठी शाळेची देखभाल, अध्ययनाचीसंधी पुरवणे, नाविन्यता व गरजांचीसमाधानकारक पूर्तताही किमान चार ध्येय प्राप्त करावी लागतात.

शालेय नेतृत्व म्हणून प्रभावो भूमिका व जबाबदाऱ्या पार पाडण्यासाठी अत्यावश्यक आसणारे प्रभावो नेतृत्वाचे घटक या नवीन शैक्षणिक धोरणामधून विकसित होणार आहेत ते खालीलप्रमाणे

1. शालेय नेतृत्व -

शाळाही एक संघटीत संस्था आहे. शाळेच्या विकासासाठी प्रभावो नेतृत्व आसणे गरजेचे आहे. ज्यातून बालकांचा समाकलीत विकास होणे अपेक्षित आहे. नवीन शैक्षणिक धोरणामध्ये शालेय नेतृत्वाला विकसित करण्यासाठी समानता आणि भेदभाव विरहीत असलेल्या मुल्यांचे मार्गदर्शन करणे अध्यासक्रमाच्या केंद्रस्थानी ठेवले आहे.

2. स्व : विकास -

कुली आभारीतचितनामुळे नेतृत्वकर्ता शाळेत इच्छित बदल घडवून आणू शकतोही वृत्ती विकसित करावी लागेल. शिक्षक व विद्यार्थी यांच्यात क्षमता, दृष्टीकोन आणि मूल्ये विकसित करणे हे या शैक्षणिक धोरणातून साध्य होणार आहे. स्वःचा विकासासाठी सतत घिन व सराव आवश्यक आहे. घिन व आंतरक्रियेतसुधारणा करणेसाठी नेतृत्वकर्त्याची भूमिका पिवितसफ असावी लागेल.

3. अध्ययन - अध्यापन प्रक्रिया -

नवीन शैक्षणिक धोरणामुळे अध्ययन - अध्यापन सुधारणाहोणार आहे. परिणामतः वर्ग प्रक्रिया अधिक विद्यार्थी केंद्रितहोण्यास मदतहोणार आहे. शाळेतील प्रत्येक मूल स्वतःला स्वतंत्र. महत्वाचे व आदराचीसमगून स्वतः मध्ये बद्दल आणि वातावरणाबद्दल नवीन गोष्टी शिकण्यासाठी शाळेत नियमित येण्यास प्रवृत्त होईल.

4. संघ बांधणी व नेतृत्व -

संघ बांधणीमुळे चांगल्या कल्पनांचे आदान-प्रदान आणि समस्या व आव्हाने यांना सामोरे जाण्याचे नाविण्यपूर्ण मार्ग समोर येणार आहेत. कारण शाळाही असा एक संघ आहे, जिथे प्रत्येकसदस्य निश्चित केलेल्या ध्येयाप्रत एकवितपर्ण कार्य करपास प्रवृत्त होतो. सांघिक कार्य प्रत्येक विद्यार्थ्याची क्षमता आणि कौशल्य विकसित करण्यास मदत करते. संघ बांधणीमुळे चांगल्या कल्पनांचे आदान-प्रदान आणि समस्या व आव्हाने यांना सामोरे जाण्याचे नाविण्यपूर्ण मार्ग समोर या नवीन शैक्षणिक धोरणातून येणार आहेत.

5. नाविन्यपूर्ण नेतृत्व -

नाविन्यपूर्ण विचार हे केवळ मुलांसाठीच नाहीतर शिक्षक, पालक, शाळा व समाजासाठी आनंददायकठरू शकतात. नाविन्यपूर्ण विचारांना येण्या समस्या व आव्हाने योग्यरीतीने सोडविण्यासाठी आणि बदल घडवून आणण्यासाठी संधाव्य मार्ग म्हणून पाहिले जाणार आहे. या शैक्षणिक धोरणातून नाविन्यपूर्ण अध्ययन - अध्यापन ही एक नैसर्गिक प्रक्रिया बनणार आहे. की ज्यातूनहीय. मी करू शकतो या वृत्तीने कार्य करण्याचा आत्मविश्वास निर्माण होणार आहे.

Principal
Shrikrishna BSS'S
College of Education, Dharamashiv

ISSN 2231-2137

CONTEMPORARY RESEARCH IN INDIA

A Peer-Reviewed Multi-Disciplinary International Journal
Indexed in Scopus Citation Index, Impact Factor : 4.66 (CIF)

SPECIAL ISSUE: 16th May, 2021

One Day International Online Conference
on

"Researches in 21st Century - A Global Perspective"

Organised by

College of Education, Barshi

Dist. Solapur (Maharashtra, India)

Approved with Candour

Principal
Shrikrishna BSS'S
College of Education, Dharashi

YOGIC EXERCISES – NEED OF 21ST CENTURY

Mr. Parvati Dnyaneshwar Dagadu, Assistant Professor,
Vrindavan B.A., College of Education, Dharashiv

Introduction -

Yoga is a spiritual discipline dating back to more 5000 years in the history of Indian philosophy. Its purpose is mainly to unleash spiritual and mental powers of an individual. However, in recent times yoga has been extremely popular in the context of fighting stress, anxiety and depression in these times of industrialization and our super-fast lifestyles.

Also, yoga is not just a set of asanas that one performs on the mat, but rather a way of life. With a healthy body and calm mind, one is bound to live a happier and stress-free life.

Yoga Asana -

Means a state of being, in which one can remain steady, calm, quiet and comfortable, both physically and mentally. According to the Yoga Sutra of Patanjali "Sthiram sukham asanam" means position which is comfortable and steady.

The most important element of nourishment is Oxygen. By practicing asanas, we can keep our respiratory system in a well-organized condition. For proper breathing activity, the health of lungs and the respiratory muscles should be in a good condition. Salbhavana helps to keep them more strong and elastic. The practice of anulom-vilom pranayama helps to improve our lung volume capacity.

Types of Yogasana -

- 1) Tadasana 2) Vrindhasana 3) Ardha Chakrasana
- 4) Padahasthasana 5) Kaia Chakrasana 6) Dandasana
- 7) Bhadrasana 8) Padmasana 9) Natarasana
- 10) Mandukasana 11) Ushtrasana 12) Shashankasana
- 13) Uttana Mandukasana 14) Kogasana
- 15) Paschimottanasana 16) Purvottanasana

Benefits of Yogic exercises -

1. Yoga helps to improve strength, balance and flexibility.
2. Yoga is useful for back pain relief.

3. Yoga is useful for stretching in respect of easing pain and improving mobility in people with lower back pain.
4. Yoga can ease arthritis symptoms.
5. Yoga benefits heart health.
6. Yoga relaxes you, to help you sleep better.
7. Yoga helps you manage stress.
8. Yoga connects you with a supportive community.
9. Yoga promotes better self-care.

Types of Meditation -

1. Mindfulness Meditation -

The most well-known type of meditation, mindfulness meditation, is about being aware of the sounds and activities happening around you. It's almost a flow-like type of meditation, because you literally just let your mind be fluid and flow from one thought to the next, not really focusing on one particular thing. For instance, if you live in a noisy city, you don't have to block out the outside sirens and screaming children; you let your mind be aware of the sounds without becoming too focused.

2. Spiritual Meditation -

This type of meditation is for those who regularly participate in prayer, as it's based on communicating with God. Just like the other styles, you must be calm and quiet and then is go to focus on a question or problem you might have. The style of meditation cannot only be relaxing, but rewarding as well.

3. Focused Meditation -

If the idea of clearing your mind of all thoughts stresses you out, focused meditation is great because you can focus on a sound, object, mantra, or thought. The key here is to just focus on one of these things and stay committed to that one thought or object. This is when relaxation music comes in.

Sr. No.	Author Name	Title of Article	Download
8	Dr. Ashok Kumar	A Comparative Study of Financial Performance with Special Reference to Tata Steel Ltd., JSPL And SAIL	(uploads/Articles/2023/06/6014_08.Dr. Ashok Kumar.pdf)
9	Dr.Umesh Bathi	Role of Yoga and Meditation in Today's Life	(uploads/Articles/2023/06/6015_09.Dr.Umesh Bathi.pdf)
10	Dr. Sangita A. Deshmukh	Principles of Nutrition in Sports Training	(uploads/Articles/2023/06/6016_10.Dr. Sangita A.Deshmukh.pdf)
11	Dr. Deepti Patthankar	To Study Role Of Shatavari In Postmenopausal Osteoporosis	(uploads/Articles/2023/06/6017_11.Dr. Deepti Patthankar.pdf)
12	Dr. Swami Nitesh R.	Does Physical Activity Influence Academic Performance?	(uploads/Articles/2023/06/6018_12.Dr. Swami Nitesh R..pdf)
13	Praveen S. Kambar & Dr. Kiran Kumar P.	A Study on The Role of E-Technology to Tackle The Agricultural Distress In India	(uploads/Articles/2023/06/6019_13.Praveen S Kambar & Dr. Kiran Kumar P..pdf)
14	Dr. Urmila Rajesh Patil	Critical Study of Lesson Planning for Enrichment of Micro-Teaching Skills of Set Induction or Beginning of Lessons in Colleges of Education	(uploads/Articles/2023/06/6025_14.Dr. Urmila Rajesh Patil.pdf)
15	Dr.Veershri Arya	Dakhni Hindi Ka Alithasik Paridrushya	(uploads/Articles/2023/06/6020_15. veershri Arya.pdf)
16	Dr.Keshav Kshirsagar	Balko ke Sarvangin Vikas me Bal Sahitya Ka Yoogdan	(uploads/Articles/2023/06/6021_16.Dr.Keshav Kshirsagar.pdf)
17	Dr. Dashrath Bhise	Latur Zilyatli Shetkaryanchya Arthvevasthewar Us Utpadanache Parinam : Ek Bhogolik Abhyas	(uploads/Articles/2023/06/6022_17.Dr.Dashrath Bhise.pdf)
18	Dr.Pawar Dnyaneshwar Dagadu	Prathamik Stravarli Vidyarthanchya Shaikshanik Vikasavar corona Nantar Zalelya Parinamancha Abhyas	(uploads/Articles/2023/06/6023_18.Dnyaneshwar Pawar.pdf)
19	Thakari Ashwini Ashok	Mahatma Basveshwaranche Ashprustevishyak Vichar	(uploads/Articles/2023/06/6024_19.Thakari Ashwani.pdf)

Principal
Shrikrishna BSS'S
College of Education, Dharashiv

प्राथमिक स्तरावरील विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासावर कोरोनानंतर झालेल्या परिणामाचा अभ्यास

डॉ. ज्ञानेश्वर दगडू पवार

सहा. प्राध्यापक

श्रीकृष्ण बी.एड. कॉलेज, ठसमानाबाद.

सारांश:

शिक्षणाला मानवी जीवनामध्ये अत्यंत महत्वाचे स्थान आहे. बदलत्या काळानुसार तर शिक्षण हे मानवी जीवनाचा अविभाज्य घटक आहे. शिक्षणामुळे प्रत्येक व्यक्तीचा, समाजाचा, अखिल मानव जातीचा राष्ट्रांचा सर्वांगीण विकास साधता येतो. परंतु दोन वर्षांपूर्वी कोरोना या पादुर्भाव संपूर्ण जगावर झाला होता. या महामारीने संपूर्ण जगाला विळखा मारला होता. या काळामध्ये सर्व शैक्षणिक वेळापत्रक, अभ्यसन व अध्यापन तसेच विविध स्पर्धा यावर परिणाम झाला होता.

कोरोना महामारीमुळे जो शैक्षणिक परिणाम झाला आहे तो विविध संशोधनाच्या माध्यमांतून मांडणे गरजेचे आहे. या महामारीचा शैक्षणिक परिणाम ग्रामीण भागामध्ये जास्त प्रमाणात झाला होता. ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांकडे मोबाईल, टॅब, इंटरनेट यासारखी साधने उपलब्ध नव्हती यामुळे ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान झाले आहे. म्हणून प्रस्तुत संशोधनामध्ये प्राथमिक स्तरावरील विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासावर कोरोनानंतर झालेल्या परिणामाचा विक्रित्मक अभ्यास केलेला आहे.

प्रस्तावना :

प्राथमिक स्तर हा शिक्षणातील महत्वाचा बिंदू आहे.

ज्यामध्ये विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास होतो. प्राथमिक शिक्षणाची उद्दिष्टे साध्य करण्यासाठी विद्यार्थ्यांमध्ये संख्यात्मक वाढीबरोबर गुणात्मक वाढ होणे गरजेचे आहे. या शैक्षणिक प्रगतीच्या टप्प्यांवर पालक, समाज, सरकार, विविध सामाजिक संस्था विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी स्तूप प्रयत्न करतात. जगामध्ये विविध नैसर्गिक आपत्तींचा अनुभव मानवाने घेतला आहे. परंतु कोरोना सारख्या महाभयंकर साधीचा परिणाम संपूर्ण जगाने अनुभवला आहे.

२१ व्या शतकाला संगणकाचे युग असे म्हटले जाते आता विविध क्षेत्रांमध्ये संगणकाचा वापर मोठ्या प्रमाणात होताना दिसत आहे. कोरोना काळामध्ये विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी ई लर्निंग सोबत ऑनलाईन शिक्षण या शिक्षणातल्या नवीन शिक्षण पध्दतीना परिवर्तन झाला. ऑनलाईन शिक्षण पध्दती ही, त्याठिकाणीच ऑनलाईन शिक्षणपध्दती यशस्वी झाली असे म्हणता येईल. परंतु ग्रामीण भागात ज्याठिकाणी इंटरनेटच्या सुविधा उपलब्ध नाहीत किंवा ज्या विद्यार्थ्यांकडे मोबाईल, संगणक, लॅपटॉप, एलसीडी

प्राजेक्टर व टॅब ही साधने उपलब्ध नाहीत अशा ठिकाणी कोरोनाकाळात शिक्षण पोहचले नाही. कोरोना काळात प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थ्यांपर्यंत शिक्षण व पोहचल्यामुळे त्यांच्या संकल्पना व संबंधित विषयांचे आशय ज्ञान परिपूर्ण प्राप्त करता आले नाही. म्हणून संशोधकाने प्राथमिक स्तरावरील विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासावर कोरोनानंतर झालेल्या परिणामाचा अभ्यास केला आहे.

समस्या विधान :

ठसमानाबाद जिल्ह्यातील प्राथमिक स्तरावरील विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक विकासावर कोरोनानंतर झालेल्या परिणामाचा अभ्यास.

संशोधनाची उद्दिष्टे :

१. प्राथमिक स्तरावरील विद्यार्थ्यांच्या कोरोनानंतर अध्ययनातील समस्यांचा अभ्यास करणे.
२. प्राथमिक स्तरावरील विद्यार्थ्यांच्या कोरोनानंतर शिक्षणावर झालेला परिणाम अभ्यासणे.
३. प्राथमिक स्तरावरील विद्यार्थ्यांच्या कोरोनानंतर वर्गातील वर्तनावर झालेल्या परिणामाचा अभ्यास करणे.

Principal

Shrikrishna BSS'S

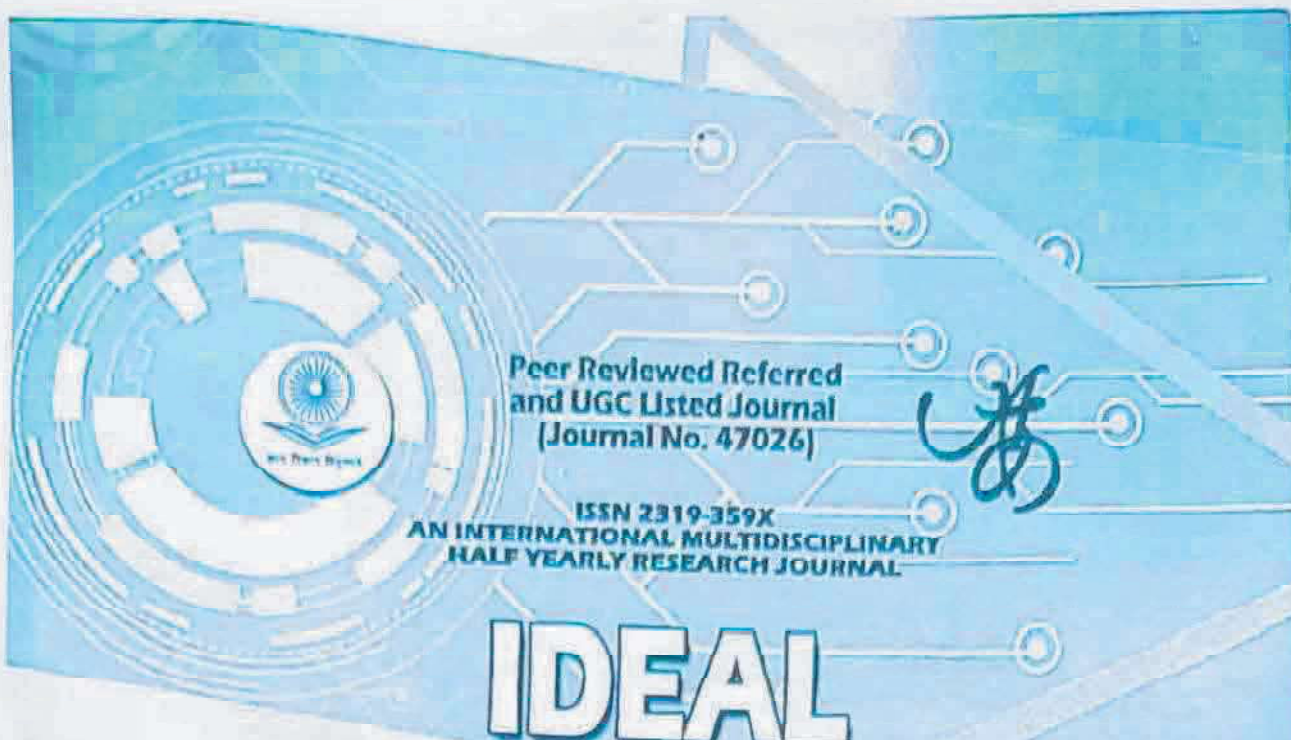
College of Education, Dhule

Email id:- aiirjpramod@gmail.com Or aayushijournal@gmail.com

Chief Editor:- Pramod P. Tandale (Mob. 9999250491) Website:- www.aiirjournal.com

Page No.

85

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal
(Journal No. 47026)

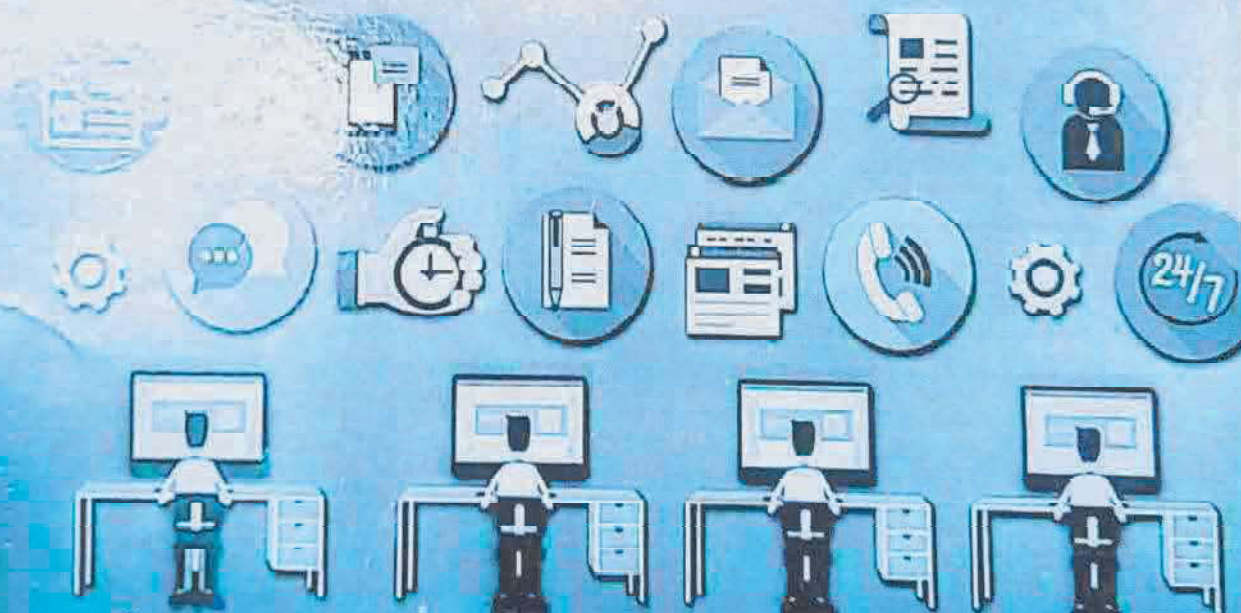
ISSN 2319-359X
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
HALF YEARLY RESEARCH JOURNAL

IDEAL

Single Blind Review/Double Blind Review

Volume - XII, Issue - I,
September - February - 2023-24
English Part I / II

Impact Factor / Indexing
2023 - 7.537
www.sjifactor.com

Ajanta Prakashan

Principal
College of Education, Dharashiv

ISSN 2319 - 359X
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
HALF YEARLY RESEARCH JOURNAL

IDEAL

Volume - XII

Issue - I

September - February - 2023-24

ENGLISH PART - I / II

Peer Reviewed Refereed and
UGC Listed Journal No. 47026

Single Blind Review/Double Blind Review

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING

2023 - 7.537

www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Assit. Prof. Vinay Shankarrao Hatole

M.Sc (Math's), M.B.A. (Mkt), M.B.A (H.R),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod & Dirt), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan

Aurangabad. (M.S.)

Principal
Shrikrishna BSS'S
College of Education Dharashiv

5. A Study of Social Intelligence and Academic Achievement of Higher Secondary Students

Dr. Sujatha Rajendra Mudgundi
Research Author
Dr. Shivakumar, S. Ganapur
Research Guide

Abstract

The research paper explores the level of Social Intelligence and Academic Achievement of among Higher Secondary students studying in Junior Colleges from Arts, Science and Commerce streams both Boys and Girls of Solapur City. It investigates the difference between Social intelligence and Academic achievement of 1600 Higher secondary students opted for Arts, Commerce, Science streams, i.e. 695 Boys & 905 Girls (both XI and XII class) by adopting stratified random sampling method. The result of the study highlights that higher secondary girls' students have a better social intelligence as compared to boys at higher secondary level. The higher secondary girls' students have significant better academic achievement scores as compared to higher secondary boys' students.

Key words: Social Intelligence, Academic Achievement and Higher secondary students

Introduction

Education is the ability to meet life situation. It is a character building process enhancing one's personality and making him/her rational, capable, responsive, independent and intelligent. Does the Education makes an individual emotionally and socially independent? The student of present has become the centre of concern not only for his reasoning capacities, but also for his creativity, emotions, and interpersonal skills. Implications of social intelligence have been brought to the attention of the researcher and educators across the world. A need exists for the exploration of adolescent social Intelligence which can be developed by life experiences and social lessons taught in childhood and adolescence. Social Intelligence and Academic Achievement: Social Intelligence is a combination of a basic understanding of people – a kind of strategic social awareness and a set of skills for interacting successfully with them. "Social Intelligence is the ability to get along well with others and to get them to co-operate with you". Social Intelligence can reduce conflict, create collaboration, replace bigotry and polarization with understanding and mobilize people towards common goals. Bhatnagar R.P. (1969)

Principal
Shrikrishna BSS'S
College of Education, Dharashi

VOLUME-X, ISSUE-I
JAN - FEB 2023

ISSN: P-2455-0515
E-2394-8450

IERJ

EDUCREATOR RESEARCH JOURNAL

Principal
Shrikrishna BSS'S
College of Education, Dharashiv

Chief Editor
Dr. Amol Ubale

Peer Reviewed Referred Journal

Scanned with CamScanner

ISSN: P-2455-0515

E- 2394-8450

OPEN ACCESS

एन

Educreator Research Journal

SJIF Impact Factor 8.182
Peer Reviewed Referred Journal
DOI Indexing Journal

VOLUME-X, ISSUE- V
SEPT - OCT 2023

Principal
Shriknshna BSS'S
College of Education Dharamshi

Editor
Dr. Amol Ubale

Scanned with CamScanner

 Scanned with OKEN Scanner

A CORRELATIONAL STUDY OF SOCIAL INTELLIGENCE AND ACADEMIC ACHIEVEMENT OF HIGHER SECONDARY STUDENTS

* Dr. Sujatha Rajendra Mudgundi & ** Dr. Shivakumar S. Ganapur,

* Assistant Professor, KPMIM, Mangalwedhekar Institute of Management, Solapur

** Principal & Research Guide, Kasturba College of Education, Solapur

Abstract:

The research study reported here explores the Correlational study of Social Intelligence and Academic Achievement of among Higher Secondary students studying in Junior Colleges from Arts, Science and Commerce both Boys and Girls in Solapur City. 1600 Higher secondary students opted for Arts, Commerce, Science streams, i.e. 695 Boys & 905 Girls (both XI and XII class) were chosen randomly through Stratified Random Sampling method. The higher secondary girls have better Social intelligence and Academic Achievement than Boys. The higher secondary Arts students' low Social intelligence and Academic achievement than Science and Commerce.

Key words: Social Intelligence, Academic Achievement, Correlational, Higher Secondary Students.

Copyright © 2023 The Author(s): This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY-NC 4.0) which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium for non commercial Use Provided the Original Author and Source Are Credited.

Introduction:

Today, the youth are encompassed with forthcoming consequences in the career life due to cut throat competitive exams, assignments & career oriented courses, group dynamics etc. Although the objectives of developing life skills, core values, at various stages mould the students. But as we visualize the present scenario, it arouses certain questions that are unanswerable. At the end of the schooling whether an individual is emotionally, socially independent? Academic achievement occupies a very important place in education as well as in the learning process. It has become an Index of child's future in this highly competitive world and most important goals of educational process. Academic achievement is a key mechanism through which adolescents learn about their talents, abilities and competencies which are an important part of developing career aspiration. The students at higher secondary stage need to know the attributes of being socially intelligent enable themselves to face challenges of social life circumstances reduce conflicts. They need to be able to be cooperative and collaborate with their co-learners, understand one another and cultivate cultural and ethical values, reduce conflicts stress and achieve success. Social intelligence is closely related to the affective domain where the students need to become social being, understanding the social situations empathetically. Hence this present research had aimed to study the correlation between Social Intelligence and Academic Achievement of Higher Secondary students in Solapur City. The study attempted to find out whether Social Intelligence influences Academic Achievement or vice versa in terms of gender and stream. The study had been conducted hopefully and revealed certain findings and conclusions in the light of the research.

SJIF Impact Factor: 8.182

Peer Reviewed Referred Journal

MSRA

51

Principal

Kasturba College of Education

Solapur, Maharashtra

Scanned with CamScanner

Peer Reviewed Indexed
and Listed Journal
SJIF
Single Blind Review
Double Blind Review

AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
HALF YEARLY RESEARCH JOURNAL

IDEAL

ISSN 2319 - 359X
Volume - XII, Issue - I,
September - February - 2023-24

Impact Factor 2023 - 7.537 (www.sjifactor.com)

Is Hereby Awarding This Certificate To

Dr. Shivakumar. S. Ganapur

In Recognition of the Publication of the Paper Titled

A Study of Social Intelligence and Academic Achievement of Higher Secondary Students

Editor : Vinay S. Hatole

Ajanta Prakashan
Jalsingpura, Near University Gate, Aurangabad. (M.S.) 431 004.
Mob. No. 9579260877, 9822620877 | ajanta3535@gmail.com | www.ajantaprakashan.in

Principal
Shrikrishna BSS's
College of Education, Dharaashiv

